YARGITAY · 12. CEZA DAİRESİ

Zabıt katibinin UYAP üzerinden yaptığı sorgularda veri ele geçirme suçu

MAHKEME	ESAS	KARAR	TARİH
Yargıtay 12. Ceza Dairesi	2025/449	2025/4296	12.05.2025

Özet

Ele geçirme, başkasının hakimiyeti altında bulunan kişisel veriyi hukuka aykırı yollarla kendi hakimiyeti altına almakla gerçekleşir. Zabıt katibi olan sanık, kurumu tarafından kendisine verilen kullanıcı adı ve şifre ile kendi hakimiyeti altında bulunan kişisel verilere ulaşmış ve bakmıştır; kendi hakimiyeti altındaki bir veriye bakmaktan ibaret bu eylem ele geçirme sayılamaz. Kamu kurumlarında görev yapan ve bilişim sistemindeki kişisel verilere hizmet gereği erişme yetkisi verilen kişilerin, görevleriyle ilgisi bulunmadığı halde merak veya farklı amaçlarla verileri sorgulaması ve bunlara salt duyu organları aracılığıyla vakıf olmaktan ibaret eylemleri, kurumun iç mevzuatı kapsamında disiplin soruşturmasına konu edilebilir, ancak TCK anlamında suç oluşturmaz. Yeni delil ikame edilmeden dosya üzerinden yapılan inceleme sonunda beraat kararı verilmesinde isabetsizlik bulunmadığından, tebliğnameye aykırı olarak temyiz isteminin esastan reddi ile hükmün onanması gerekir.

Karar metni

Yargıtay

12. CEZA DAİRESİ

Esas Numarası:	2025/449
Karar Numarası:	2025/4296
Karar Tarihi:	12.05.2025

I. HUKUKÎ SÜREÇ

İlk Derece Mahkemesince sanık hakkında verileri hukuka aykırı aykırı olarak verme veya ele geçirme suçundan, 5237 sayılı TCK'nın 136/1, 137/1-a, 62, 53/1-2-3 maddeleri uyarınca iki kez 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hak yoksunluklarına karar verilmiş, Bölge Adliye Mahkemesince sanığın istinaf başvurusu üzerine dosya üzerinden

yapılan inceleme sonucunda 5271 sayılı CMK'nın 280/1-a ve 303/1-a maddeleri uyarınca İlk Derece Mahkemesinin kararındaki mahkûmiyete ilişkin bölümlerin sanığın 5271 sayılı CMK'nın 223/2-a maddesi uyarınca beraatine ilişkin hükümler ile değiştirilmesi suretiyle hukuka aykırılığın düzeltilerek istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca hükmün bozulmasına karar verilmesi görüşünü içeren Tebliğname ile dava dosyası Daireye tevdi edilmiştir.

II. TEMYİZ SEBEPLERİ

Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet savcısının temyiz sebepleri; duruşma açılmaksızın sanık hakkındaki mahkumiyet hükümlerin kaldırılarak sanığın beraatine karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğuna ilişkindir.

III. OLAY VE OLGULAR

İlk Derece Mahkemesince, dosyada mevcut belge ve bilgiler, soruşturma ve kovuşturma evrelerinde alınan beyanlarla birlikte dikkate alınarak yapılan değerlendirmede; Hopa adliyesinde zabıt katibi olarak çalışan sanığın kendisine tahsisli kullanıcı adı adı parola ile katılan ... ve mağdur ...'i Hopa Sulh Hukuk Mahkemesinin 2011/3 sayılı talimat dosyasına taraf olarak ekleyip, katılan ...'ın MERNİS üzerinden yapılan adres ve nüfus kayıt örneği ile kimlik bilgisi sorgulamalarını, GSM operatörlerinden abone adresinin sorgulamasını, ... posta çek bilgisinin sorgulanmasını, Adli Sicil Kaydı sorgulamalarını, TAKBİS üzerinden yapılan sorgulamalarda, araç sahipliği sorgulamalarını, mağdur ...'in ise, MERNİS üzerinden adres ve nüfus kayıt örneği sorgulamalarını, DIŞİSLERİ Sisteminden vatandaş adresi sorgulamasını, İSKİ Sisteminden adres sorgulamalarını, GSM operatörlerinden abone adresinin sorgulanmasını, Adli Sicil Kaydı sorgulamalarını, TAKBİS üzerinden yapılan sorgulamaların ve araç sahipliği sorgulamasının sabit olması nedeniyle 5237 sayılı TCK'nın 136/1. maddesinde düzenlenen verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçundan mahkumiyet kararı verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesince duruşmasız yapılan inceleme sonunda, sanığın merak saikiyle mevzuat ve hizmetin gerektirdiği bir iş nedeniyle olmaksızın katılan ve mağdura ait kişisel verilerin sorgulamalarını yapmak ve bakmaktan ibaret eylemiyle kişisel verileri ele geçirdiğinin kabul edilemeyeceği gibi, söz konusu kişisel verileri üçüncü kişi ya da kişilerle paylaştıklarına ilişkin haklarında herhangi bir tespit yapılmayan sanığa, T.C. Adalet Bakanlığı UYAP sistemi üzerinden şifre ve kullanıcı adıyla sistemde yer alan yukarıda belirtilen verilere erişebilme imkanının verilmiş olması ve veri içeriklerinin sanıktan gizlenmemiş olması karşısında, sanığın sistemde sorgulama yaparken hukuka aykırı hareket ettiğini bilinciyle davrandığı da kabul edilemeyeceğinden, sanığa isnat edilen eylemlerde, TCK'nm 136/1. maddesindeki kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirme veya verme ile aynı kanunun 134/1-1. maddesinde tanımlanan özel hayatın gizliliğini ihlal suçlarının yasal unsurlarının oluşmadığı, Ayrıntıları T.C. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 25/02/2014 tarihli, 2013/1 I.MD-148 esas, 2014/87 karar sayılı kararında da açıklandığı üzere; TCK'nun 257/1. maddesindeki görevi kötüye kullanma suçu, kamu görevlisinin görevinin gereklerine aykırı hareket etmesi ve bu aykırı davranış nedeniyle kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olunması ya da kişilere haksız kazanç, 19/12/2010 tarihinde yürürlüğe giren 6086 sayılı Kanun'un birinci maddesi ile yapılan değişikliğe göre ise, kişilere haksız menfaat sağlanması ile oluşmaktadır. Buna göre ilk koşul, kamu görevlisi olan failin yaptığı işle ilgili olarak kanun veya diğer idari düzenlemelerden doğan bir görevinin olması ve bu görevi dolayısıyla yetkili bulunmasıdır. Suçun oluşabilmesi için, norma aykırı davranış yetmemekte; bu davranış nedeniyle, kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olunması ya da kişilere haksız bir kazanç-menfaat sağlanması gerekmektedir. Sanığa isnat edilen eylemler, görevin gereklerine aykırı hareket kapsamında değerlendirilmeyeceği gibi, sistemde sorgulama yaparken, hukuka aykırı hareket ettiği bilinciyle davranmadıkları anlaşılan sanığın eylemlerinden dolayı kamu zararına veya kişilerin mağduriyetine ya da kişilere haksız bir kazanç-menfaat sağlanmasına neden olunduğuna dair herhangi bir saptama ve kanıt da bulunmadığından, TCK'nun 257/1. maddesindeki görevi kötüye kullanma suçunun maddi ve manevi unsurlarının da somut olayda gerçekleşmediği gerekçeleri ile sanık hakkında CMK'nın 223/2-a maddesi uyarınca beraat kararı verilmiştir.

IV. GEREKÇE VE KARAR

Yargıtay Ceza Genel Kurulu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünde memur olarak çalışan sanığın, kurumu tarafından kendisine verilen kullanıcı şifresi ile Kimlik Paylaşım Sistemi'ne erişim sağlayarak, dönemin İçişleri Bakanı olan katılanın kimlik ve adres bilgilerine bakması şeklindeki eyleminin suç teşkil edip etmediği, ettiğinin kabulü hâlinde, eyleminin verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçunu mu yoksa özel hayatın gizliliğini ihlal suçunu mu oluşturduğunun ve sanığın işlediği fiilin suç oluşturduğu konusunda haksızlık yanılgısı ile hareket edip etmediğinin belirlenmesine ilişkin uyuşmazlıkla ilgili olarak verdiği 21.06.2023 tarihli ve 2021/12-384 Esas, 2023/367 Karar sayılı kararında, *"... sanığa sistemde kayıtlı kişilerin kimlik ve adres sorgulamalarını yapması için kullanıcı şifresinin çalıştığı kurum tarafından verilmesi, sisteme girmek için özel gayret sarf etmemiş olması, katılanın kamuya mal olan kişiliği nedeniyle kimlik ve adres bilgilerine kolaylıkla erişilebilmesi, sanığın merak saiki ile bu bilgileri sadece okumuş olup başkalarıyla paylaşmaması, ayrıca hukuka aykırı bir amaç gütmemesi ve ele geçirildiği iddia edilen kişisel verilerin kapsam ve niteliği ile sanığın hukuka aykırılık bilinciyle hareket etmediği yönündeki savunması birlikte değerlendirildiğinde; incelemeye konu olay görevin gereklerine uygun olmayan disiplin soruşturması gerektiren eylemin suç teşkil etmediği kabul edilmelidir... Ulaşılan sonuç karşısında sanığın eyleminin nitelendirilmesine ve işlediği fiilin suç oluşturduğu konusunda haksızlık yanılgısı ile hareket edip etmediğine ilişkin uyuşmazlık konuları değerlendirilmemiştir..."* şeklindeki gerekçelerle uyuşmazlığa konu eylemi, disiplin soruşturması gerektiren ve suç teşkil etmeyen eylem olarak kabul etmiştir.

Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi istemine ilişkin Dairemizin 25.04.2024 tarihli ve 2022/7038 Esas, 2024/1950 Karar sayılı kararında ve bu kararla uyum gösteren Dairemizin 25.04.2024 tarihli ve 2023/219 Esas, 2024/1951 Karar sayılı kararında da, *"... Dairemizce de benimsenen Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 21.06.2023 tarihli ve 2021/12-384 Esas, 2023/367 Karar sayılı kararındaki gerekçede de belirtildiği gibi ele geçirme başkasının hakimiyeti altında bulunan kişisel veriyi hukuka aykırı yollarla kendi hakimiyeti altına almakla gerçekleşir. Olayımızda ise sanık, kurumu tarafından kendisine verilen aparat ve şifre ile kendi hakimiyeti altında bulunan kişisel verilere ulaşmış ve bakmıştır. Sanığın kendi hakimiyeti altındaki bir veriye bakmaktan ibaret olan eyleminin ele geçirmek olarak kabul edilemeyeceği bu halin ilgili kurumun iç mevzuatı kapsamında disiplin soruşturmasına konu edilmesinin mümkün olduğu ancak TCK anlamında suç teşkil etmeyen eylem niteliğinde olduğu..."* biçimindeki gerekçelerle kamu kurumlarında görev yapan ve görev yaptıkları kuruma ait bilişim sistemindeki kişisel verilere hizmet gereği erişme yetkisi verilen kişilerin; görevlerinin kapsamına ve niteliğine göre hizmetin yerine getirilmesi ile hiçbir ilgisi bulunmadığı hâlde, merak, beğeni vb. saikler ya da farklı amaçlarla, sistemde yer alan kişisel verileri sorgulamak ve bu verilere salt duyu organları aracılığıyla vakıf olmaktan ibaret eylemlerinin, 5237 sayılı TCK kapsamında suç oluşturmayacağı değerlendirilmiştir.

Özetlenen yargı kararları göz önüne alındığında, dosya kapsamına göre sanığın, kendisine görevi gereği verilen kullanıcı kodu ve şifreyi kullanıp, mahkeme dosyasına taraf olarak eklediği katılan ve mağdura ait kişisel verileri sorgulama yapmaktan ibaret yargılama konusu eyleminde verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçunun yasal unsurlarının oluşmadığının kabul edilmesinde ve Yargıtay Ceza Genel Kurulunun, 17.05.2022 tarihli ve 2020/248 Esas, 2022/359 Karar, 05.07.2022 tarihli ve 2021/359 Esas, 2022/528 Karar, 31.05.2023 tarihli ve 2022/315 Esas, 2023/322 Karar sayılı kararlarında vurgulandığı üzere yeni delil ikame edilmeden dosya üzerinden inceleme sonunda Bölge Adliye Mahkemesince beraat kararı verilmesinde isabetsizlik görülmediğinden Tebliğname'deki bozma isteyen görüşlere iştirak edilmemiştir.

Yargılama sürecindeki işlemlerin usûl ve kanuna uygun olarak yapıldığı, aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların toplanan tüm delillerle birlikte gerekçeli kararda gösterilip tartışıldığı, eylemin sanık tarafından gerçekleştirildiğinin saptandığı, vicdanî kanının dosya içindeki belge ve bilgilerle uyumlu olarak kesin verilere dayandırıldığı, sanığa yüklenen fiilin kanunda suç olarak tanımlanmamış olduğunun belirlendiği anlaşılmakla, Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesinin kararında Bölge Adliye Mahkemesi Cumhuriyet savcısı tarafından öne sürülen tüm temyiz sebepleri ve 5271 sayılı CMK'nın 289/1. maddesi ile sınırlı olarak yapılan temyiz incelemesi sonucunda hukuka

aykırılık görülmediğinden aynı Kanun'un 302/1. maddesi gereği, Tebliğname'ye aykırı olarak, oy birliğiyle **TEMYİZ İSTEMİNİN ESASTAN REDDİ İLE HÜKMÜN ONANMASINA**,

Dava dosyasının, 5271 sayılı CMK'nın 304/1. maddesi uyarınca Hopa 2. Asliye Ceza Mahkemesine, Yargıtay ilâmının bir örneğinin ise Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİİNE**,

12.05.2025 tarihinde karar verildi.

Çevrimiçi sürüm: https://burakucuncu.com.tr/karar/uyap-sorgusu-veri-ele-gecirme